

NALUNAARUSIAQ

pill.: aatsitassarsiorniarnermi akuersissutinik qinnuteqaatit taakkunungalu atatillugu pappialat uppersarsaatit suliarineranni piffissaq ator-neqartartog

02. oktober 2017
 J.nr.: 261900-35-MRP
 Per Vestergaard Pedersen
 Advokat

Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfiup qinnuigivaatigut, Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorniarnermi akuersissutinik qinnuteqaatit taakkunungalu atatillugu uppersarsaatit suliarineranni piffissaq ator-neqartartog pillugu – oqartussaaffeqarfinni naapertuuttuni allani piffissamut sulianik suliaqarnermi ator-neqartartumut sanilliullugu nalunaarusioqulluta.

Imarisai

<i>Imm.</i>	<i>Qulequtaq</i>	<i>Qup.</i>
1	Aallaqqaasiut	2
1.1	Inatsitigut tunngaviit	2
1.2	Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornikkut ingerlassat	2
2	Misissuinerup imarisaa	4
3	Misissuinermi unamminartut taakkulu kinguneri	6
4	Misissuinerup inerneru	7
4.2	Sverige	8
4.3	Norge	10
4.4	Finland	11
4.5	Canada	12
4.5.1	British Columbia, Canada	13
4.5.2	Fraser Institute	17
5	USA	18
6	Australia	18
6.1	New South Wales,	19
6.2	South Australia, Australia	22
7	Sydafrika	26
7.1	Oqartussaaffeqarfinni allani oqartussat	29
7.2	Takussutissiaq	30
7.3	Inaarutaasumik oqaaseqaatit	30

DLA Piper Denmark
Advokatpartnerselskab (CVR-nummer 35 20 93 52) er en del af det globale advokatfirma DLA Piper, der opererer via flere særskilte juridiske enheder. Vores kontorer i Danmark ligger på Rådhuspladsen 4, 1550 København V, og DOKK1, Hack Kampmanns Plads 2, Niveau 3, 8000 Aarhus C.

På www.dlapiper.com findes en liste over kontorer og firmaoplysninger

Hovedtelefonnummer i Danmark:
 +45 33 34 00 00

1. Aallaqqaasiut

Kalaallit Nunaat nunarsuarmi qeqertat annersaraat, Canadap kangiani, Islandillu avannamut-kitaaniittoq. Kalaallit Nunaat 2,2 millioner km²-itut isorartutigaluni 56.000-inik inoqarpoq, taamaalilluni angissutsiminut naleqqiullugu inukitsuul-luni.

1.1 Inatsitigut tunngaviit

Kalaallit Nunaat Danmarkip kunngeqarfiata (Naalagaaffeqatigiiffiup) ilagaa namminersortoq, tassunga ilaapput Danmark, Kalaallit Nunaat Savalimmiullu. Aatsitassanut tunngasutigit inatsisiliorneq oqartussaanerlu, Namminersorluni Oqartussaaneq pillugu inatsisip kingorna Danmarkimiit Kalaallit Nunaannut nuunneqarpoq 1. januar 2010-miit atuutilersumik.

Inatsisartut 2009-mi aatsitassanut ikummatissanullu inatsit akuersissutigaat. Inatsit atuutilerpoq 1. januar 2010, Namminersorlutik Oqartussat aatsitassanut tunngasut akisussaaffigilermatigit. Aatsitassanut ikummatissanullu inatsit atuuppoq uuliamik, gassimik aamma aatsitassanik misissueqqaarnernut, misissuinerlut paaanullu, aamma ingerlassanut pissutsinullu taakkununga attuumassuteqartunut.

1.2 Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornikkut ingerlassat

Aatsitassat aatsitassarsiornikkullu ingerlassat Naalackersuisunut pingaaruteqarput. Ukiut qulikkaar kingulliit aatsitassalerinermut tunngasut annertuseriarsimaqaat sulilu annertusiartorlutik.

Kalaallit Nunaanni aatsitassalerinermi ingerlanneqartartut nalinginnaasumik pingasunngorlugit avinneqarsinnaapput: Misissueqqaarnerit, misissuinerit aamma paaaneq. Aatsitassalerinikkut ingerlassat tamakku ingerlanneqassappata akuersissummik pigisaqarnissaq piumasarineqarpoq, tamannalu Naalackersuisunit tunniunneqartarpoq.

Misissueqqaarnissamik akuersissut ukiut tallimat angullugit akuersissutitut tunniunneqartarpoq, arlalitsigullu tamatumunnga ilaasarput nunaminertat isorartuut. Misissueqqaarnissamik akuersissummi piginnittussaataasooq misissuinerlut pisussaaffilerneqarneq ajorpoq, piginnittussaataasorlu nunaminertamik akuersissummi pineqartumik kisermaassissaataasorlu. Taamaalilluni misissueqqaarnissamik akuersissutip nalunaarutiginerani allat nunaminertami tassani akuerineqarnissaat mattunneqartannigilaq.

Misissuinissamat akuersissut ukiut qulit angullugit akuersissutitut tunniunneqartarpoq, imaluunniit pissutsit immikkut ittut tamanna pisariaqartipassuk ukiut 16-it angullugit tunniunneqarsinnaalluni, misissuinerillu annertunerusumik ingerlateqqinneqassappata annerpaamik ukiut pingasukkaarlugit sivitsorneqarsinnaalluni. Misissuinissamat akuersissummi nunaminertaq annertunginnerusiq pineqartarpoq, imarisarlugillu misissuinermi aningaasartuutissat minnerpaaffissaannik piumasagaatit, aamma piginnittussaatitaasup akuersissuteqarfiusumik kisermaassisinnaatitaaneramik pisinnaatitsissut.

Piginnittussaatitaasq misissuinissamik akuersissummik tunineqarsimasq, aatsitassaqarfimmillu niuerutigineqarsinnaasunik nassaarlunilu killiliisimasq, nalinginnaasumik aamma pisinnaatitaasarpoq piiaanissamat akuersissummik tunineqarnissaminut, akuersissummik piginnittussaatitaasup aatsitassanik piiaanissaq pilersaarutigippagu misissuinissamillu akuersissummi piumasagaataasut piviusunngortissimappagit.

Akuersissummik piginnittussaatitaasup Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfiup piiaanissamik akuersissuteqarnissamat atatillugu oqaloqatigiissutigisarpaat, tunisassiornerup aallartinnissaata tungaanut pilersitsiniarnermi ingerlatassat aaqqissuunnissaat.

Pilersitsiniarnermi ingerlatanut ilaatigut ilaapput, akuersissummik pisinnaatitsissumik piginnittussaatitaasup piiaanerup pineqartup avatangiisinut sunniutigisassaanik naliliinerimik (VVM/ Vurdering af Virkninger på Miljøet) suliaqarlunilu nassiusaqaarnissaa. VVM-mik suliaqarnermut atatillugu, ingerlanniakkatut pilersaarutigisat avatangiisinut sunniutigisassaanik naliliinerit nalunaajarneqartarput. Ingerlanniakkat inuiaqatigiinni pissutsinut annertuumik sunniuteqartussatut ilimagineqarpata, qinnuteqartup aammattaaq suliarisariaqarpaa inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaasumik sunniutissanik nalilersuineq (nuts.: qallunaatut naalisarlugu VSB (Vurdering af samfundsmæssige bæredygtighed), tassuunakkut ingerlatassap inuiaqatigiinnut sunniutigiuunnaanik erseqqissaanerit, allaaserinninnerit naliliinerillu saqqummiunneqassapput, aammalu imaritinneqassallutik suliniutit piujuartitsilluni ineriartortitsinissamat toqqaannartumik toqqaannangikkaluamillu periarfissat piviusunngortinnissaannut siunnersuutit, kiisalu pitsaangitsumik sunniutaajunnartut killilernissaannut siunnersuutit. Akuersissummik piginnittussaatitaasq aammattaaq susassaqaqatigiit pingasut akornanni isumaqatigiissuteqarlunilu eqquutitsissaaq (*Impact Benefit Agreement (IBA)*), tassani peqataassallutik Naalakkersuisut amerlanertigullu aamma kommunini siunnersuisartoqatigiit ataatsit amerlanerilluunniit – inuiaqatigiinni piujuartitsinermut allatigullu inooqatigiissutsikkut aningaasaqarnermut attuumassuteqartut.

Akuersissummik piginnittussaataasoq piaanissamik akuersissuteqartoqareernerata kingorna piaanermik aallartitseqqusaanngilaq, akuersissutip tunniutereernerata kingorna piaanerup ingerlassallu tamatumunnga attuumassuteqartut qanoq pinissaannut pilersaarummik (piaanissamut pilersaarut) Naalakkersuisunut suliaqareertigani nassiusseqqaartigani. Aammattaaq akuersissummik piginnittussaataasoq akuersissuteqarfigisap matuneranut atorunnaarsikkiartorneranullu atatillugu pilersaarut suliaralugulu nassiuatissavaa, akuersissummik piginnittussaataasup akuersissuteqarfiusumik matusinissaanut atorunnaarsitsiartuaarnissaanullu atatillugu suliarisassatut pisussaaffigisani naapertorlugit (matusinissamut pilersaarut). Tamatumunnga ilaapput sanaartukkanik atortunillu allanik il.il., akuersissummik piginnittussaataasup suliarisimasaanik tamanik isaterineq piaanerlu. Pilersaarutit taakku Naalakkersuisunit akuerineqassapput, tamatumanilu piumasaqaataajunnartut maleruarneqassallutik.

Taamaalilluni suliasat pingaernerit sisamaapput: (1) piaanissamik qinnuteqaatip suliarinera, (2) VVM-mut tunngatillugu suliat, (3) VSB-mut tunngatillugu suliat aamma (4) IBA-mut tunngatillugu suliat. Suliat sisamaasut taakku arlalitsigut ingiaqatigiisillugit suliarineqartarput ataatsikkullu ingerlanneqarsinnaallutik.

Taamaattoq Naalakkersuisut piaanissamik akuersissummik qinnuteqartumut nalunaaruteqassappata piumaqataavoq, VVM-imik nalunaarusiaq aamma VSB-mik nalunaarusiaq Naalakkersuisut akuereqqaarsimassagaat aamma susassaqaqatigiit pingasut akornanni isumaqatigiissut (IBA) Naalakkersuisut amerlanertigullu kommunini siunnersuisartoqatigiit ataatsit amerlanerilluunniit akornanni suliarineqarsimallunilu isumaqatigiissutigineqarsimassasoq.

Piaanissamik akuersissut ukiuni 30-ni atuuttusasatut tunniunneqartarpoq. Piffissaq akuersiffiusoq sivitsorneqarsinnaavoq, pissutsit immikkut ittut tamanna pisariaqalersippassuk, kisianni piffissaq paaaffiusoq ukiunik 50-inik sivisunerusinnaanngilaq. Piaanissamik akuersissummut ilaapput nunaminertat aatsitassat piiarnissaannut pisariaqartut, piginnittussaataasumillu akuersissuteqarfiusumi atuinissamut pisariaqartunik ingerlatsinissamut kisermaassisinnaatitsilluni. Piaanissamik akuersissutip ilaatigut imarisarpai akuersissut naapertorlugu piaanermi ingerlatsinermut tunngatillugu atugassarititaasut piumasaqaatillu aamma isumannaallisaanermut, peqqissutsimut avatangiisinullu tunngatillugu atugassarititaasut kiisalu royalty-mik aamma akileraarutini akiliisarnissanut tunngasut.

2. Misissuinerup imarisaa

Misissuinerup nalunaarusiami matumani allaaserineqartup siunertaraa, oqartussaaffinni naapertuuttuni aatsitassarsiorniarnermi akuersissutinik

qinnuteqaatinik taakkunungalu atatillugu uppersaatinik suliarinnittarnermut agguaqatigiissillugu piffissamik atuisarneq pillugu paasiniaallunilu saqqummiussinissaq.

Misissuinermi inerniliussat nalunaarusiap matuma imarisai, Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorniarnermi qinnuteqaatit uppersaatillu taakkunnga atasut suliarinerinut agguaqatigiissillugu piffissap atorneqartartup nalilernissaannut tunngavissat ilaattut atorsinnaapput. Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalackersuisoqarfiup pilersaarutigaa, aatsitassalerinermut tunngasut iluanni suliat suliarineqartarnerisa pitsanngorsaqqinnissaannik ingerlaavartumik anguniagaqarnermik ilaattut paasissutissat taakku atorniarlugit.

Oqartussaqaarfinni aatsitassalerinermik ingerlatsiviusuni assigiinngitsuni sulianik suliaqarnermut piffissap atorneqartarneranik naliliinissarput siunertaralugu, Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalackersuisoqarfik sinnerlugu oqartussaasut aatsitassarsiorniarnermi akuersissutinik uppersaatinillu taakkununga ilaasunik, uppersaatinillu allanik, suliaqartartut akornanni misissuisimavugut, ukunani::

- Sverige
- Norge
- Finland
- Ontario, Canada
- North West Territories, Canada
- British Columbia, Canada
- Alaska, USA
- Arizona, USA
- Nevada, USA
- New South Wales, Australia
- South Australia, Australia
- Queensland, Australia
- Sydafrika
- Brasilia
- Kina

Misissuinerup siunertaraa akuersissutinut, akuersinernut, isumaqatigiissutinut pappialanullu assingusunut, pisortani oqartussaasut inuit namminersortut misissueqqaarnissamik, misissuinissamik imaluunniit aatsitassanik paaanissamik pisinnaatitaaffeqalernerinik nalunaarfiginissaannik suliaqarnermut piffissaq qanoq annertutigisoq agguaqatigiissillugu atortarneraat qulaajassallugu.

Pisortani oqartussaasut qinnuigineqarput nalunaaqqullugit: (1) oqartussaaffeqarfianni pappialat uppersaasatit suut atorineqarnersut, soorlu akuersissuteqarnerit imaluunniit akuersinerit, (2) pappialap uppersaasatip suliarinerani piffissaq agguaqatigiissillugu atorineqartartoq ullunngorlugu aamma (3) pappialap uppersaasatip pineqartup aallartinneraniit inaarneranut piffissaq agguaqatigiissillugu atorineqartartoq, piaanissamik inaarutaasumik akuersissutip, akuersinerup, isumaqatigiissutip il.il. kingullermik suliarineranut naleqqiullugu, aatsitassanik piaanissamut akuersissutip nalunaarutigineqarneranut atatillugu. Oqartussaasut qinnuigineqarput akissutitik apeqquutit immersuilluni akisassat – emailkkut nas-siunneqartut - atorlugit allaqqullugit. Tak. ilanngussaq A. Akissuteqartut ilaasa immersugassaq (ilaatigut) immersorsimavaat, allalli nittartakkaminni paasissutissat innersuussimallugit.

3. Misissuinermi unamminartut taakkulu kinguneri

Misissuinerup siunertaraa oqartussaaffeqarfinni assigiinngitsuni akuersissutit assigiinngitsut suliarinerinut piffissap atorineqartartup qanoq nikingassuteqartigineranik paasiniaanissaq. Taamaattoq pissutsit arlaqartut sanilliussinissamut pingaaruteqartut assersuussinissamik ajornakusoortitsippot, taamaammallu akissutigineqartut misissornerini ilanngullugit naatsorsuutigisariaqarlutik.

Oqartussaaffeqarfiit akornanni assersuussissagaanni suleriaatsit assigiinngitsut qanorlu sulianik suliaqarnermut piffissap atorineqartup naatsorsorneqartarnera ilisimasariaqarput. Assersuutigalugu sulianik suliaqarnermut piffissaq atorineqartoq naatsorsorneqarsinnaavoq qinnuteqaatip tunniunneqarneraniit, imaluunniit qinnuteqaatip naammassillugu suliarineqarfiatut isigineqartumiit. Aammattaaq piffissaq pissutsit assigiinngitsut oqallisiginerinut imaluunniit isumaqatigiissutiginiarnerinut imaluunniit isumaqatigiinngissutsit aalajangiiffiginiarnerinut atorineqartoq piffissamut suliamik suliarinniffiusumut ilaasinnaavoq imaluunniit ilanngunneqarani. Saniatigut VVM-mi naliliinerup nalunaarusiarinerata nalilerneru akuerineralu, piaanissamik akuersissutissap suliarineranut sanilliullugu ataatsikkoortilluguluunniit immikkoortinneqarluni imaluunniit immikkoortinneqarani suliarineqarsinnaavoq.

Allaassut alla aamma tassaavoq oqartussaaffeqarfiit ilaasa VVM-mik nalunaarusiaq, VSM-mik nalunaarusiaq susassaqaqatigiillu pingasut isumaqatigiissutaat (IBA) piumasarmatigit, oqartussaaffeqarfiilli allat tamaasa piumasarnagit ilaannaalluunniit piumasarlugit. Oqartussaaffeqarfiit arlallit pappialat uppersaasatit taakku taakkunungaluunniit assingusut atortarpaat, kisiannili malunnaatilinnik assigiinngissuteqartut imaluunniit immikkoortortaqartarlutik ataatsimik amerlanernilluunniit, uppersaasatit allaaneruffigisaannik. Uppersaasatit assigiinngitsut taamaattut suliarinerinut

piffissamik atuisarnerit imminnut sanilliunnissaannut pisariaqarpoq pappialanik uppernarsaatinik annertuunik, tunngaviusunik tigussaasunillu sannilliussinissaq.

Tamakku saniatigut misissuinermit matumunnga akissuteqartut pappialat uppernarsaatit assigiinngitsorpasuit atortarpaat, soorlu akuersissutit, akuersinerit imaluunniit paaanissamik pisinnaatitsinerit nalunaarutigineqartut isumaqatigiissutigineqartilluunniit. Akissuteqartut assigiinngitsut ammattaag nalinginnaasumik ilaatigut aatsitassalerinermi ingerlassat, tamatumunnga ilanngullugit misissueqqaarnerit, misissuinerit paaanerillu, assigiinngitsunik nassuaateqartittarpaat imaluunniit assigiinngitsunik killeqartittarlugit. Tamatuma kinguneraa Kalaallit Nunaanni misissueqqaarnissamut akuersissutip, Sydafrikami misissueqqaarnissamut pisinnaatitaaffiliinerit assinginik qinnuteqartoq tamatigut pisinnaatitaaffilertanngimmagu, naak taaguutit tamatumani atorneqartut assigiikkaluartut. Taamaammatt pappialat uppernarsaatit taamaattut suliarinerinut piffissamik atuisarnerit imminnut sanilliunneqassappata pisariaqarpoq pappialat uppernarsaatit ataasiakkaat imminnut sanilliunnissaat. Oqartussaaffeqarfiit ilaat pappialat uppernarsaatit atorneqartartut pillugit annertunerusunik paasissutissiinngillat.

Suliamik suliaqarnermut piffissamik atuisarnerit assigiinngitsut nalilerniarneranni aammattaag ajornartorsiutaavoq, suliniutiginiakkap qanoq angitiginera apeqqutaalluni suliamik suliaqarnermut piffissaq atorneqartoq nikerarsinnaammatt. Tamanna tunuliaqutaralugu oqartussaaffeqarfiit ilaannut ajornarsimavoq, suliat suliarinerinut piffissap atorneqartup eqqoqqissaartumik nalunaarutiginnissaat. Taama pisoqartillugu oqartussaaffeqarfinni pineqartuni pisortat qinnuigisimavagut piffissaq atorneqartartoq sapinngisamik eqqornerpaamik nalileqqullugu.

Kiisalu oqartussaaffeqarfinni assigiinngitsuni suliat suliarinerinut piffissap atorneqartartup nalilerniarnerani ajornartorsiutaasimavoq, oqartussaasut attaveqarfisatta ilaannit akissutisinninnatta. Taamaalilluni tamanna pissutigalugu sanilliussiffittut innersuussinnaasat tamatumani killeqalerput.

4. Misissuinerup inereri

4.1 Kalaallit Nunaat

Paasissutissat ataaniittut Aatsitassanut Ikummatissanullu
Naalakkersuisoqarfimmeersuupput.

Inatsisitigut tunngaviit aamma aatsitassalerinermik ingerlassat imm. 1.1-imi aamma 1.2-mi qulaaniittuni eqqartorneqarput.

Sulianik suliaqarnermut piffissaq atorneqartoq, suliap aallartinneraniit aalaja-ngiisoqarnissaata tungaanut, annertuumik nikerartarpoq, qinnuteqaatup qanoq pisariutiginera sunniutaajunnartussallu suunerat apeqqutaatillugit, annermik piaanissamik akuersissutinik qinnuteqaatit suliarinerinut tunngatillugu. Tamakku saniatigut qinnuteqaatip tunniunneqartup pitsaassusia qanorlu tamakkiisuutiginera, suliap suliarinerani piffissamut atorneqartumut sunniuteqartarput.

Eqqaaneqassaaq Kalaallit Nunaanni ukiuni tallimani kingullerni piaanissamik akuersissutit ikittuinnaat tunniunneqarnikuummata. Piaanissamik akuersissumik nalunaarfigineqarnissamik qinnuteqaatinik suliat suliarinerinut agguaqatigiissillugu piffissap atorneqartartup nalunaarusiornera taamaalluni taamaallaat suliat ikittuinnaat tunngavigalugu suliarineqarpoq.

Pappiala uppernarsaat (Kal. Nunaat)	Agguatigiissallugu piffissaq suliap suliarineranut atorneqartoq
Misussueqqaarnissamik akuersissut	81
Misissuinissamik akuersissut	89
Piaanissamik akuersissut	419

Piaanissamik akuersissutit suliarinerinut piffissaq atorneqartoq qulaani taaneqartoq, aallartippoq Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalackersuisoqarfiup qinnuteqaammik tamakkiisumik tigusaqarneraniit naammassillunilu Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalackersuisoqarfiup akuersissummik imaluunniit qinnuteqaammut itigartitsissummik nalunaaruteqarnerani. VVM-mik, VSB-mik aamma IBA-mik suliat tamarmik piaanissamik akuersissutit suliarineranni piffissamut atorneqartumut ilaapput.

4.2 Sverige

Paasissutissat ataaniittut Sverigimi Tillväxtanalys¹-meersuupput, taannalu misissueqqissaartarfiuvoq svenskit Inuutissarsiornermut, Nukissiuuteqarnermut Attaveqaateqarnermullu Ministeeriaqarfiata aamma Sverigimi Bergsstaten²-ip, tassaasup misissuinissamik aatsitassarsiorinissamillu akuersissutinut akisussaassup ataanniittoq.

Sverigimi VVM-mik nalunaarusiorneq (*miljökonsekvensbeskrivning*) avatanngiisinut tunngatillugu akuersissutip ilagaa. VSB-mik nalunaarusiorneq taamatulli immikkut suliarineqartanngilaq. Paarlaallugu inuiaqatigiinnut

¹ <https://www.tillvaxtanalys.se/>

² <http://www.sgu.se/en/mining-inspectorate/>

tunngasut, avatangiisinut tunngatillugu akuersissutinik suliaqarnermut ilaatigut ilaasarput.

Oqartussaasut avatangiisinut tunngatillugu sulianik suliaqarnermi piffissaq atorneqartartoq pillugu nalunaaruteqarput. Aammattaaq sulianik suliaqarnermi piffissaq atorneqartartoq pillugu paasissutissat nalunaarusiami ima taaguutilimmi takuneqarsinnaapput: "Miljøtilladelser til miner og stenbrud – Sagsbehandlingstider og potentielle effektiviseringsmuligheder", taanna december 2016-imi³ saqqummersinneqarpoq. Nalunaarut svenskisuujuvoq.⁴

Sulianik suliaqarnermi piffissaq atorneqartartoq pillugu paasissutissat tabelimi ataaniittut takutippaat, qinnuteqaatip tigungeraniit Mark- och Miljödomstolen⁵-imit inaarutaasumik eqqartuussisoqarneranut piffissaq tamarmiusumik atorneqartoq. Sverigimi Tillväxtanalys aammattaaq ilisimatitsivoq, avatangiisinut tunngatillugu akuersissutinik suliaqarnermi piffissaq atorneqartoq ataatsimut isigalugu sapaatip-akunnerinik marlunniit 585-inut nikerarluni sivisussuseqartartoq (ullunit 14-iniit 4095-inut) agguaqatigiissitsinermi sapaatip-akunneri 71-iullutik (ullut 497-it).

Inaarutaasumik eqqartuussineq sioqqullugu arlalitsigut eqqartuussigallarnermik taaneqartartoq pisarpoq, tamatumani pingaarnertut isigalugu qinnuteqartoq ingerlanniakkami aallarnisarnissaannut pinsinnaatitaasarpoq. Atugassarititaasussat piumasaqaatillu ilaannik aalajangiinissaq eqqartuussigallarnermiit inaarutaasumik eqqartuussinissamut kinguartinneqarsinnaapput. Atugassarititaasunik piumasaqaatinillu pineqartunik aalajangersaanermi assersuutigalugu pineqarsinnaapput teknologit ilaannut atatillugu misileraarnermi inernerit. Svenskit Tillväxtanalys-iata ilisimatitsissutigaa, eqqartuussigallarnermut tunngatillugu suliat suliarineranni piffissaq atorneqartoq sapaatip-akunnerinik marlunniit 245-nut sivisussuseqarsinnaasoq (ullunit 14-iniit 1715-inut) agguaqatigiissitsinermi sapaatip-akunneri 60-illutik (ullut 420-t).

Susassaqaqatigiit pingasut isumaqatigiissuteqartarnerannut (IBA) atatillugu svenskit oqartussaasuisa ilisimatitsissutigaa, taarsiissutaasumik suliniutissat avatangiisinut tunngatillugu akuersissuteqarnissap suliarinerata ilaatut suliarineqartartut. Aamma aatsitassarsiorfiit namminneq piumassutsiminnik najukkami inuiaqatigiinnik isumaqatigiissuteqartarnerat takornartaanngilaq.

³ <https://www.tillvaxtanalys.se/in-english/publications/reports/reports/2016-12-12-environmental-licenses-for-mines-and-quarries---processing-times-and-potential-for-increased-efficiency.html>

⁴ https://www.tillvaxtanalys.se/download/18.6851cb8e158bbdadbf68b9d4/1481630324207/rapport_2016_07_Milj%C3%B6tillst%C3%A5ndspr%C3%B6vning+av+gruvor+och+h+t%C3%A4kter.pdf

⁵ Tak. nalunaarusiami imm. 4, qup. 16ff.

Sverigimi oqartussat inuit namminersortut aatsitassanik ujarlernissamik misissuinissamillu pisinnaatittarpaat, misissuinissamik akuersissutit aqputigalugit. Pappialat taakku suliarineqarnerannut piffissaq agguaqatigiissillugu atorneqartartoq Sverigimi Bergsstaten-imit nalunaarutigineqarpoq, ataanilu tabelimi ersilluni.

Suliat suliarinerinut agguaqatigiissitsilluni piffissaq atorneqartartoq qanoq aalangiunneqarlunilu naatsorsorneqartarnersoq Bergsstaten-ip erseqqinnerusumik paasissutissiisutiginngilaa.

Maluginiarneqassaaq akuersinerit amerlanerit pisariaqalersinnaasarmata, qinuteqartup misissuilluni piiaallunilu ingerlatsilinnginnerani. Suliat ilaannut tunngatillugu assersuutigalugu piumasaavoq, suliap ingerlannissaata pilersaarusi-orneqarnissaa, suliali allat taamatut pilersaarusiunngikkaluarluni ingerlasinnaallutik.

Pappialat (Kalaallit Nunaat)	Pappialat (Sverige)	Suliat suliarinerannut agguaqatigiissillugu piffissaq atugaq
Avatangiisinut Sunniutaasussanik Naliliineq (VVM)	Avatangiisinut tunngatil-lugu akuersissutinik suliaqarneq	
	- Eqqartuussinerugallartoq	Ullut 420-t
	- Inaarutaasumik eqqartuussineq	Ullut 497-it
Misissueqqaarnissamik akuersissut	N/A	N/A
Misissuinissamik akuersissut	Misissuinissamik akuersissut	Ullut 79-it
Piiaanissamik akuersissut	Piiaanissamik akuersissut	Ullut 526-t

4.3 Norge

Paasissutissat ataaniittut Norgimi Aatsitassat pillugit Ingerlatsinermut Pisortaqarfimmeersuupput (Direktoratet for mineralforvaltning).⁶

⁶ <https://dirmin.no/>

Nalunaarusiap matuma inaarsarnerata nalaani Norgimi Aatsitassat pillugit Ingerlatsineranut Pisortaqarfik ANN-imik, VSB-mik aamma susassaqaqatigiit pingasut isumaqatigiissutaat (IBA) pillugit.

Misissuinerup sinneranut atatillugu Norgimi Aatsitassat pillugit Ingerlatsineranut Pisortaqarfik ima paasissutissiivoq:

Pappialat (Kalaallit Nunaat)	Pappialat (Norge)	Suliat suliarinerannut agguaqatigiissillugu piffissaq atugaq
Misissueqqaarnissamik akuersissut	Misissuinissamik akuersissut	Ullut 5-10
Misissuinissamik akuersissut	Piiaanissamik akuersissut	Ullut 30-t
Piiaanissamik akuersissut	Ingerlatsinissamik akuersissut	Ullut 180-it

Norgimi Aatsitassat pillugit Ingerlatsineranut Pisortaqarfik, suliat suliarineqartarnerinut agguaqatigiissitsilluni piffissaq atorineqartoq qanoq naatsorsorneqarlunilu aalajangiunneqartarnerisq pillugu erseqqissaateqanngilaq.

4.4 Finland

Paasissutissat ataaniittut Finlandimi isumannaallisaanermut akuutissanullu oqartussaafimmit Tukes⁷-imit pissarsiarineqarput, taanna Finlandimi aatsitassarsiornermut akuersisartuullunilu nakkutilliisutut oqartussaasuvoq.

Nalunaarusiap matuma inaarsarnerani Finlandimi avatangiisinut ministertiaqarfik VVM-mik VSB-millu nalunaarusiat aamma susassaqaqatigiit pingasut isumaqatigiissutaat (IBA) pillugit paasissutissiinnngillat..

Finlandimi kinaluunniit aallaavittut akuersissummik peqqaarani misissueqqaarnernik ingerlatsisinnaatitaavoq. Taamatut ingerlatsinerit assersuutigalugu tassaasinnaapput nunap pissusaanik uuttortaanerit imaluunniit misiligutinik annikinnerusunik piiaanerit. Taamaammat oqartussaasut misissueqqaarnernut naleqqiullugu suliat suliarineranni piffissaq atorineqartartoq pillugu paasissutissiinnngillat.

⁷ <http://www.tukes.fi/en/Branches/Mining/>

Pappialat (Kalaallit Nunaat)	Pappialat (Finland)	Suliat suliarinerannut agguaqatigiissillugu piffissaq atugaq
Misissueqqaarnissamik akuersissut	N/A	N/A
Misissuinissamik akuersissut	Misissuinissamik akuersissut	
	- Nalinginnaasumik	Ullut 180-it
	- Nunaminertani eqqissisimatitaasuni	Minnerpaamik ullut 360-it
	- Samit Nunaanni	Minnerpaamik ullut 720-t
Piiaanissamik akuersissut	Aatsitassarsiornermik ingerlatsinissamut akuersissut	
	- VVM-mik nalunaarusiaq piumasaqaataangippat	Minnerpaamik ullut 180-it
	- Suliniutit annertuut isu-maqatigiinniutigisassat	Minnerpaamik ullut 720-t
Suliat suliarinerannut agguaqatigiissillugu piffissaq atorpeqartartoq ataatsimut isigalugu		Qaammatinit 6-iniit -ukiunut 10-nut

Qulaani takuneqarsinnaasutut misissuinissamik akuersissummik imaluunniit aatsitassarsiornissamik akuersissummik suliaqarnermut piffissaq atorpeqartoq nikerarsinnaavoq, pissutsit assigiinngitsut apeqqutaallutik, soorlu suliniutip annertussusaa pisariussusaa, aatsitassap piiagassap suunera nunaminertarlu akuersissuteqarfiususaaq.

Aatsitassanik piiaasinnaanerup akuerineqarluni nalunaarutiginnissaata tungaanut suliamik suliaqarneq tamarmiisoq, taamaalilluni pappialanik tamanik suliaqarneq qaammatinik arfinilinniit ukiunut 10-nut sivisussiseqarsinnaavoq.

4.5 Canada

Canadami oqartussat aatsitassarsiornissamut provinsini ukunani akuersisartuusut attavigivagut: Ontario, North West Territories aamma British

Columbia. Nalunaarusiap matuma inaarsarnerani taamaallaat British Colombiamit paasissutissanik tigusaqarpugut.

Taakku saniatigut Canadami Fraser Institutip Canadami aatsitassanik misissuinnermut naleqqiullugu suliat sulianeranut piffissaq atorneqartartoq pillugu misissuinnerannit paasissutissat ilannguppagut.

4.5.1 British Columbia, Canada

Paasissutissat ataaniittut aatsitassarsiornermut immikkoortortaqaqfimmeerput (*Mineral Titles Branch (MTB)*), taanna Canadami nukissiornermut aatsitassarsiornermullu ministeariaqarfiup (*Ministry of Energy and Mines*) ataaniippoq.

British Columbiامي aatsitassarsiornermut avatangiisinullu inatsisit aallaavittut qinnuteqaatit suliarinissaat qinnuteqaateqarnissallu tunniunnissaannut ullut killiliussat pillugit aalajangersagaqanngillat. MTB-miit ilisimatitsissutigineqarpoq, provinsimi anguniagaralugu qinnuteqaatit piffissap naammaginatup iluani suliarineqartarnissaat. Taamaattoq suliat suliarinerannut piffissaq atorneqartartoq, suliap aallartinneraniit aalajangiisoqarnerata tungaanut, nikerartorujussuusinnaavoq, qinnuteqaatip pisariussusia sunniutaajunnartullu apeqqutaatillugit. Tamatuma saniatigut qinnuteqartup qinnuteqaataata pitsaassusia qanorlu tamakkiisuutiginera suliap suliarinerani piffissamut atorneqartumut apeqqutaassapput. MTB-p pappialanut assigiinngitsunut naleqqiullugu piffissaq atorneqartartoq nalunaarutiginnilaat, kisiannili suliap suliarineranut piffissap atugassap missiliornera anguniakkallu nalunaarutigalugit.

British Columbiامي aatsitassarsiornermut akuersissutit aallaavittut assigiinngitsut marluupput – ”nunap immikkoortuini akuersissutinik” taaneqartartut aamma ”aatsitassarsuorfiit anginerusut”.

Nunap immikkoortuini akuersissutinut tunngatillugu British Columbiامي oqartussaasut ilaatigut immikkoortittarpaat aatsitassarsiorsinnaaneq aamma placer-mineralinik taaneqartartut (sioraq oqimaatsunik aatsitassanik akulik). Aatsitassarsiornermut pisinnaatitsissutip (*mineral claim*) qinnuteqartoq, nunaminertami erseqqinnerusumik killilerneqartumi aatsitassanik misissuinissamut kismaassitissinnaatittarpaa, tunisassiornermut killiliissutit aalajangersimasut eqquutsillugit. Assinganik placerinut pisinnaatitsissutip (*placer claim*) qinnuteqartoq, nunaminertami erseqqinnerusumik killilerneqartumi placer-mineralinik misissuinissamut kismaassitissinnaatittarpaa, tunisassiornermut killiliissutit aalajangersimasut eqquutsillugit.⁸ Kinaluunniit *free miner's certificate*-mik peqartoq

⁸ <http://www2.gov.bc.ca/gov/content/industry/mineral-exploration-mining/mineral-titles/mineral-placer-titles/definitions-mineral-placer-titles>

(aatsitassarsiorsinnaanermut uppernarsaatitut taaneqarsinnaasoq)⁹ ¹⁰ aatsitassarsiorsiornissamut akuersissummik imaluunniit placer-inut akuersissummik pisinnaavoq, elektroniskimik nalunaarsuinermit (*Mineral Titles Online (MTO)*).¹¹ ¹² Qinnuteqartut paasissutissat pisariaqartut ikkussuutereeraagatigit, akiliutissarlu tamatumunnga atasoq akilerlugu, nunaminertami misissuisinnaanermut akuersissut suliarineqassaaq.¹³

Aatsitassarsiorsinnaatitaasup aatsitassanik piianissaq kissaatigiguniuk, piginnitussaatitaasoq aatsitassarsiorsiornissaminut akuersissummik elektroniskimik qinnuteqarsinnaavoq. Taamatuttaaq placerinut pisinnaatitaaffeqartoq tamatumunnga akuersissummik elektroniskimik qinnuteqarsinnaavoq.¹⁴ Aatsitassarsiorsinnaanermut akuersissut imaluunniit placerinut akuersissut aatsitassanut pisinnaatitaaffimmik tunniussisarpoq, kisiannili imminermini aatsitassarsiornermik ingerlatsinissamik akuersissutaanani. Piginnitussaatitaasup qinnuteqarneraniit, oqartussaasut aalajangernissaasa tungaanut ukiut marlukpingasulluunniit ingerlasinnaapput, qinnuteqaat annertunerusumik aatsitassarsiorumalluni qinnuteqaatinut allanut ilaappat. Placerinik aatsitassarsiorfinnut mikinerusunut tunngatillugu suliat suliarineranni piffissaq atorneqartoq sivikinnerusinnaaqaq allaat qaammatit pingasut - imaluunniit sisamaasinnaallutik. Oqartussaasut nalunaarutigaat akuersissutitut taamaattunut atatillugu anguniagaralugu suliat suliarinerannut piffissaq atorneqartoq qaammatinik qulingiluanik sivilissuseqassasoq (assigalugit ullut 274-it). Oqartussaasut piffissamut sulianik suliaqartarnermut naleqqiullugu anguniakkaminnik paasissutissiineri ataani tabelimi ersipput.

British Columbiani annertunerusumik aatsitassarsiornermi, aatsitassarsiorfinnik pioreersunik annertusaaniarnermi/nutarteriniarnermi aamma misissuilluni inerisaallunilu suliniutit annertunerusut ilaasa ingerlanniarni akuersissutissat suliarineqartarput Canadami aatsitassarsiornermut inatsit naapertorlugu (*Mines Act*). Canadap aatsitassarsiornermut inatsisaa naapertorlugu akuersissuteqarniarni sulianut, aatsitassarsiorfinnut anginerusunut naleqqiullugu Canadami avatangiisinik illersuiniarnermi inatsimmut attuumalluinnartartunut (*Environmental*

⁹ <http://www2.gov.bc.ca/gov/content/industry/mineral-exploration-mining/mineral-titles/mineral-placer-titles/new-client>

¹⁰ Tak.. Canadami aatsitassat pillugit inatsimmi §§ 7-8 (*the Mineral Tenure Act*), taanna uani aaneqarsinnaavoq: http://www.bclaws.ca/EPLibraries/bclaws_new/document/ID/freeside/00_96292_01#section8.

¹¹ <http://www2.gov.bc.ca/gov/content/industry/mineral-exploration-mining/mineral-titles/mineral-placer-titles/mineraltitlesonline>

¹² <https://www.mtonline.gov.bc.ca/mtov/home.do>

¹³ <http://www2.gov.bc.ca/gov/content/industry/mineral-exploration-mining/mineral-titles/mineral-placer-titles/claims-mineral-placer-titles>

¹⁴ <http://www2.gov.bc.ca/gov/content/industry/mineral-exploration-mining/mineral-titles/mineral-placer-titles/leases-mineral-placer-titles>

Management Act), ilaapput nunap pissusaanut naleqqiullugu suliniutitik pilersaaruserneq, nunaminertanik pilersitseqqinnissaq aamma matusinermut pilersaaruserneq.¹⁵ Canadami aatsitassarsiornermut inatsit naapertorlugu akuersissutit, aatsitassarsiornermi ingerlatanut assigiinngitsunut atuuttarput, tamatumunnga ilanngullugit aatsitassanik misissuineq inerisaanerlu imaluunniit aatsitassamik tunisassiorneq.¹⁶

Canadami aatsitassarsiornermut inatsit naapertorlugu suliat suliarineranni piffissaq atorneqartartoq nikerarpoq, tamatumani annertuumik apeqqaallutik aatsitassarsiorluni ingerlanniakkap qanoq ittuunera pissutsillu allat soorlu erngup pitsaassusaa, syrimik pilersitsineq aamma saviminissanik kaanngartoqartarnera (*ARD, acid rock drainage*), nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffii aamma nunaminertanik atuinerup kingunerisassai. Oqartussaasut paasissutissiissutigivaat Canadami aatsitassat pillugit inatsimmut naleqqiullugu aatsitassanik imaluunniit placer-mineralinik misissuinissamat akuersissutitik qinnuteqaatit suliarinerinut piffissap atorneqartup ullunik 60-inik sivissuseqarnissaa anguniarlugu. Suliat suliarinerinut piffisamik atuinissamat anguniagaq tabelimi ataaniittumi ersippoq.

Canadami aatsitassarsiornermut inatsimmut tunngatillugu, aatsitassanik placer-mineralinilluunniit tunisassiorneq (piaanissaq) siunertarlugu akuersissutitik qinnuteqaatinut naleqqiullugu, suliat suliarinerinut piffissap atorneqartup sivissuseqarnissaa pillugu anguniagaqartoqannilaq. Pisuni taamaattuni nalinginnaavoq provinsip misissuisussamik ataatsimiititaliortarnera (*Mine Development Review Committee*), akuersissutitik pisariaqartunik assigiinngitsunik misissuisussamik. Ataatsimiititaliaq nammineq misissuineramik killiffiitut assigiinngitsunut naleqqiullugu piffissalersuillunilu anguniagassaliorsinnaavoq, tamannalu ataatsimiititaliap nammineq aalajangersassavaa.

British Colombiap provinsiani avatangiisinik nalilersuinissamik piumasqaatinut atuuttunut tunngatillugu, aatsitassarsiorneq aallartitassat takorluukkamik qinnuteqartoq avatangiisit nalilernerat pillugu uppersaammik¹⁷ qinnuteqassaaq. Aatsitassarsiorneq pilersaarutit (*mine proposal*) tassaatinneqarput suliniutit, suliniutit misileqqitassat pillugit nalunaarut naapertorlugit misissoqqinneqartussat (*reviewable projects*

¹⁵ <http://www2.gov.bc.ca/gov/content/industry/mineral-exploration-mining/permitting>

¹⁶ Ilaatigut tak. §§ 1, 2 aamma 10 aatsitassarsiornermut inatsimmi, taanna uani aaneqarsinnaavoq: http://www.bclaws.ca/Recon/document/ID/freeside/00_96293_01

¹⁷ Tak. Canadami avatangiisit pillugit naliliisarnermi inatsit (*Environmental Assessment Act*), taanna uani aaneqarsinnaavoq: http://www.bclaws.ca/EPLibraries/bclaws_new/document/ID/freeside/00_02043_01

regulation).¹⁸ Aatsitsassarsiornermik pilersaarutip qinnuteqaatitaata tигuneraniit aalajangiisoqarnissaata tungaanut, suliamik suliaqarnermut piffissaq atorneqartartoq ukiunik arlalinnik sivisusseqarsinnaavoq, annertuumillu nikerarsinnaalluni suliniut apeqqutaatillugu.

Avatangiisinut tunngatillugu naliliinissamik piumasaqaatit provinsimi atuuttut saniatigut, qinnuteqartup naalagaaffimmi tamarmi atuuttumik piumasaqaatit piviusunngortissagai.¹⁹ Tamatumunnga atatillugu suliamik suliaqarnermut piffissaq atorneqartaroq pillugu paasissutissanik tigusaqanngilagut.

Susassaqaqatigiit pingasuullutik isumaqatigiissutaannut (IBA) tunngatillugu oqartussaasut ilisimatitsissutigaat, Canadami tunngaviusumik inatsimmi (*Canada's Constitution Act*) § 35 naapertorlugu, aalajangiinerni suniluunniit inatsisit malillugit aalajangiinerusussani (soorlu Canadami aatsitassarsiorneq pillugu inatsit naapertorlugu akuersinerit imaluunniit aatsitassarsiornermik akuersissutit) nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffiit sunniutaajunnartut ilanngullugit eqqarsaatigineqartassasut, aammattaarlu pisinnaatitaaffiit taakku aalajangiinertigut sunnerneqassatillugit naleqqussaasinnaanissat ilanngullugit eqqarsaatigineqartassasut. Nunap inoqqaavi assigiinngitsorpassuartigut tusarniaaffigineqartarsimapput susassaqaqatigiillu pingasut akornanni isumaqatigiissuteqartigineqartarsimallutik (IBA), tusarniaanerit oqilisarniarlugit siuarsarumallugillu. Kisianni provinsip ilaani allani qularnarsinnaavoq nunap inoqqaavinik taamatut isumaqatigiissuteqartoqarsimanersoq. Tusarniaanerit ingerlannerisa ilusaat qanorlu pisariutiginerat pissutsit qulaani taaneqartut pissutigalugit qinnuteqaatip aalajangiiffigineqarnissaanut naleqqiullugu piffissamut atorneqartumut sunniuteqarsinnaapput. Tamanna ilaatigut pissutaasinnaavoq tamatumunnga atatillugu suliat suliarineranni piffissaq atorneqartartoq pillugu paasissutissanik tigusaqannginnitsinnut.

Pappialat (Kalaallit Nunaat)	Pappialat (British Columbia)	Angunia-gaq	Suliat suliarinerannut agguaqatigiisillugu piffissaq atugaq
Avatangiisinut sunniutaasussanik naliliineq (VVM)	Avatangiisinut tunngatillugu naliliinermut uppernarsaat		Ukiut arlallit
Misissuinissamik akuersissut	- Aatsitassarsiornermik pisinnaatitaaffik/placer-		Ingerlaannaq

¹⁸ Tak. Ilaatigut suliniutit misileqqitassat pillugit nalunaarummi kapitali 3, uani aaneqarsinnaasoq:

http://www.bclaws.ca/EPLibraries/bclaws_new/document/ID/freeside/13_370_2002

¹⁹ <https://www.canada.ca/en/environmental-assessment-agency.html>

	inut pisinnaatitaaffik		
	- Canadami aatsitassarsiornermi inatsit naapertorlugu akuersissut	Ullut 60-it	
Piiaanissamik akuersissut	- Aatsitassarsiornermik/placer-inik ingerlatsinissamat akuersissut	Ullut 274-it	
	- Canadami aatsitassarsiornermi inatsit naapertorlugu akuersissut	N/A	

4.5.2 Fraser Institute

Fraser Institute tassaavoq Canadami isummersoqatigiittarfik, ilaatigut aatsitassarsiornermik misissuinerinillu iingerlatseqatigiiffinnik taakkualu nunarsuarmi sumiluunniit aatsitassarsiornermik ingerlatsinermut naleqqiullugu pissutsinik assigiinngitsunik paasinninnerinik misissuisartoq.

Fraser Institute 1997-imiilli aatsitassarsiornermik misissuinerinillu iingerlatseqatigiiffinnik misissuinerit, taakkualu nunarsuarmi sumiluunniit oqartussaaffeqarfanni aningaasalersuinerimut tunngasunik, aatsitassarsiornermut tunngatillugu politikkimik, aatsitassaqaassusianik akileraartarnermillu paasinninnerat pillugu ukiumoortumik ingerlataqartarsimavoq. Misissuinerit inernerit nalunaarusiami tamanut saqqummiunneqartarput. Misissuineq kingulleq 2015-imeerpoq, inernerilu juni 2016-imi tamanut saqqummiunneqarput.²⁰

2015-imi misissuinerim Fraser Institute misissuinerinissamat akuersissuteqartarnermut tunngatillugu amerlanerusunik apeqquteqarsimavoq. Tamannarpiaq pillugu misissuineq taanna siulliummat, ilassutaasumik apeqqutit Canadami provinsinarnut killeqartinneqarput. Misissuinerim paasisat nalunaarusiami uani tamanut saqqummiunneqarput: "Permit Times for Mining Exploration: How long are they?", taannalu februar 2016-imeerpoq.²¹

Nalunaarusiami ilaatigut ersippoq, Canadami provinsini²² misissuinerinissamat akuersissutit il.il. pissarsiarineqarnissaannut piffissatut atorneqartussatut ilimagisaa-

²⁰ <https://www.fraserinstitute.org/studies/annual-survey-of-mining-companies-2015>

²¹ <https://www.fraserinstitute.org/studies/permit-times-for-mining-exploration-how-long-are-they>

²² Tak. apeqqutini immersuilluni akisassani apeqqut 1. Apeqqut 1 pillugu paasissutissat annertunerisut tassungalu akisutit nalunaarusiami qup. 12 aamma 13-18-imi ersippat.

sut akissuteqartut akornanni annertuumik assigiinnngissuteqartut. Tamatuma saniatigut suliat suliarinerannut piffissaq atorineqartussat ilimagisaasoq akissuteqartumiit akissuteqartumut annertuumik nikerarpoq.

Suliat suliarinerannut piffissaq atorineqartussat ilimagisaasoq tabelimi ataani takuneqarsinnaavoq, qaammatit qassiunera nalunaarsorlugit.

	-2	3-6	7-10	11-14	15-18	19-23	24-
(British Columbia)	24 %	56 %	13 %	2 %	2 %	0 %	2 %
Manitoba*	33 %	50 %	0 %	0 %	0 %	0 %	17 %
New Brunswick*	67 %	33 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Newfoundland & Labrador	33 %	67 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
North West Territories	0 %	62 %	0 %	15 %	0 %	15 %	8 %
Nunavut	7 %	50 %	14 %	21 %	7 %	0 %	0 %
Ontario	32 %	32 %	14 %	14 %	0 %	0 %	7 %
Quebec	39 %	36 %	18 %	3 %	0 %	0 %	3 %
Saskatchewan	40 %	47 %	13 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Yukon	23 %	64 %	14 %	0 %	0 %	0 %	0 %
*Akissutit 5 aamma 9 akornanni.							

Oqaatigineqassaaq suliat suliarinerinut agguaqatigiissillugu piffissamut atorineqartartumut, qulaani takutinneqartumut (1) tunngavigineqarmata aatsitasarsiornermik misissuinermillu ingerlatsiviit akissutaannit tiguneqartunit, (2) taamaallaat misissuilluni ingerlatsinerit pineqarmata aamma (3) pineqarmata aatsitasarsiornermik misissuinermillu ingerlatsiviit akuersissutit il.il. pissarsiarinissaannut piffissaq atugassatut *ilimagisaat*.²³

5. USA

Paasissutissat ataaniittut uannga pissarsiaapput: *Bureau of Land Management (BLM)*.²⁴

BLM tassaavoq Amerikami nunamut namminermet ministeeriaqarfiup (*U.S. Department of the Interior*) ataani aqutsisoqarfik, USA-mi tamarmi pinngortitamik nukissatigullu sillimatinik suliaqartoq. BLM nunap immikkoortuini allaffeqarpoq ukunani: Alaska, Arizona, Californien, Colorado,

²³ Misissuinerup sanna aamma apersuilluni misissuinermi apeqqutit nalunaarusiami erseqqinnerusumik allaaserineqarput qup. 10-13.

²⁴ <https://www.blm.gov/>

Naalagaaffiit Kangilliit, Idaho, Montana-Dakotas, Nevada, New Mexico, Oregon-Washington, Utah aamma Wyoming.

Paasissutissat ataaniittut naalagaaffiup Washingtonimi allaffianeersuupput, aqutisoqarfimmullu tamarmiusumut atuullutik.

Pappialat (Kalaallit Nunaat)	Pappialat (USA)	Suliat suliarinerannut agguaqatigiissillugu piffissaq atugaq
Avatangiisinut sunniutaasussanik naliliineq (VVM)	Avatangiisinut tunngatillugu naliliineq	Ullut 60-it – Uk. 1
	Avatangiisinut sunniutaasut pillugit nalunaarut	Uk. 1 - 2
Misissuinissamut akuersissut	Aatsitassarsiornissamut pisinnaatitaassut, nalunaarummik imaluunniit ingerlatsinissamut pilersaarummik malitseqarteq 43 CFR 3809 (<i>43 CFR 3809 Notice of Plan of Operation</i>) naapertorlugu	[1] Ullut 15-it [2] Ullut 30-t – qaamatit 9]
Piaanissamik akuersissut	43 CFR 3809 naapertorlugu ingerlatsinissamut pilersaarut	Ullut 90-it – Ukiut 2

BLM suliat suliarinerannut agguaqatigiissitsilluni piffissaq atorneqartarteq qanoq naatsorsorneqartarnersoq aalajangiunneqartarnersorlu pillugit annertunerusumik paasissutissiingilaq.

6. Australia

Australiami oqartussat naalagaaffinni ukunani aatsitassarsiornissamut akuersisartuusut attaveqarfigivagut: New South Wales, South Australia aamma Queensland. Kisianni nalunaarusiap matuma inaarsarnerani Queenslandimiit paasissutissanik tigusaqanngilagut.

6.1 New South Wales, Australia

Naalagaaffiup suliffissuaqarnermut, nukissatigut sillimmatit agguaanissaannut nukissionermullu ministeeriaqarfiata (*Department of Industry, Division of Resources and Energy*)²⁵ nittartakkaminni paasissutissat innersuutigai.

²⁵ <http://www.resourcesandenergy.nsw.gov.au/>

New South Wales-imi misissuinermik aatsitassarsiornermillu ingerlatsinerit tamarmik aatsitassat pillugit inatsit naapertorlugu akuersissutit tunngavigalugit pisarput.²⁶

Misissuinissamik akuersissutip piginnittoq piginnaatippaa piffissami akuersis-suteqarfusumi aatsitassamik ataatsimik imaluunniit aatsitassanik ataatsimoor-lutik immikkut taaneqartunik kisermaassilluni misissuinissaanut. Misissuinerup siunertaraa nunaminertat aatsitassa qarfiusinnaasut sumiiffissinissaat, nukissa-tigut sillimmatit taamaattut pitsaassusaasa annertussusaasalu aalajangernissaat piiaanerujunnartullu imminnut akilersinnaassusianik misissuinissaq. Misissuinissamik akuersissutip nassatarisanngilaa, piginnittussaataasup aat-sitassarsiornermik ingerlatsisinnaatitaanera, taamatullu aatsitassarsiornermik ingerlatsisinnaanerup nunaminertamut misissuiffiusumut tunngatillugu akuerineqarnissaa qularnaareer neqarsinnaanngilaq. Misissuinermik inger-latsinerit nalinginnaasumik qajassuartumik ingerlatsinerik aallarnerneqartarput, paasiumallugu aatsitassa qarneranut erseqqissunik takussutissa qarnersoq, sukumiinerusunik aningaasartuutaaffiunerusunillu ingerlatsinerit pilersinnagit. Tamakku tunuliaqutaralugit nalilerneqarpoq New South Wales-imi misissuinissamut akuersissut Kalaallit Nunaanni misissuinissamut akuersissummut assingunerpaasoq.

Aammattaaq New South Wales-imi ajornanngilaq naliliinissamut akuersissum-mik taaneqartartumik qinnuteqarnissaq (*assessment lease*).²⁷ Naliliinissamut akuersissutip siunertaraa misissuilluni ingerlassat aamma aatsitassarsiorluni ingerlassat ikaarsaariarfiisa maluginiarnissaat. Taama ittumik akuersissuteqartilluni piginnittuusup nunaminertamut suliniute qarfiusinnaasumut pisinnaatitaaffik ilaatigut pigiuassavaa annertunerusumik misissuilluni ingerlatsinissamut pi-sussaafeqanngikkaluarluni. Taamaattoq piginnittuusup misissuilluni inger-latsinerit ingerlateqqissinnaavai, niuerutigalugu aatsitassarsiornermillu imminut akilersinnaassusiata annertunerusumik nalilersornissaa siunertaralugu.

Tamakku saniatigut aatsitassarsiornermillu akuersissutip, piginnittuusooq pi-sinnaatippaa aatsitassanik erseqqinnerusumik taaneqartunik nunaminertap akuersissute qarfiusp iluani ujarlerluni assaanissaanut. Tamatuma assigaa Kalaallit Nunaanni piiaanissamut akuersissut.

Misissuinermik aatsitassarsiornermillu ingerlatsinerit ilaasa aamma nassa-tarisarpaat amerlanerusunik akuersissuteqartoqarnissaanik piumasaqaatit,

²⁶ <http://www.resourcesandenergy.nsw.gov.au/miners-and-explorers/applications-and-approvals/mining-and-exploration-in-nsw/coal-and-mineral-titles>

²⁷ http://www.resourcesandenergy.nsw.gov.au/miners-and-explorers/rules-and-forms/policies/policies/grant_of_assessment_leases

taamatullu New South Wales-imi inatsisit allaanerusut aammattaaq atuussinnaapput.

Avatangiisinut tunngatillugu naliliinernut atatillugu, New South Wales-imi aat-sitassarsiornermi suliniutinut tamanut misissuinermillu ingerlatsinernut amerlanernut atatillugu piumasaqaataavoq, suliat aallartinneqannginnerini Australiami avatangiisit pilersaarusiornerat nalilernerallu pillugit inatsit (*Environmental Planning and Assessment Act*) naapertorlugu avatangiisinut tunngasut naliliisoqarnissaat.²⁸ ²⁹ Taamatut avatangiisinik naliliineq ingerlanneqarsinnaavoq avatangiisinut sunniutaasussat misissornerattut (*Review of Environmental Factors (REF)*) imaluunniit avatangiisinut sunniutaasussat pillugit nalunaarutitut (*Environmental Impact Statement (EIS)*).³⁰ Pappialat taakku VVM-mik nalunaarusiamut assersuunneqarsinnaapput.

Avatangiisinut sunniutaasussanik misissuinermi (REF) aammattaaq nalunaarsorneqartarput ingerlassap najukkami inuiaqatigiinnut sunniutissai, tamatumunnga ilanngullugit inooqatigiissutsikkut aningaasaqarnikkullu kingunerisassai, Australiami nunap inoqqaavisa kulturikkut kingornussaannut kusanassutsimikkut nalilinnut kingunerisinnaasai . Kulturikkut, nunaminertanik atuinikkut imaluunniit angallassinikkut kingunerisassai. Nalilersuinerit taakku VSB-mik nalunaarusiamut assersuunneqarsinnaapput.

Pisinnaatitaasup aammaattaaq suliarissavaa pisussaaffeqarnermik nalunaarut (*statement of commitments*), taassumalu imarisaasa avatangiisinut sunniutaasussanik misissuineq (REF) assigissavaa aammalu ingerlatsinerup sunniutaasa pissuseqarfiginissaannut, killilersornissaannut nakkutigiginissaannullu iliuusissat allaaserineqassallutik. Pisussaaffeqarnermik nalunaarut susassaqaqatigiit pingasut akornanni isumaqatigiissummut (IBA) ilaatigut assersuunneqarsinnaavoq. Pisussaaffeqarnermik nalunaarut avatangiisitigut sunniutaasussat misissuiffiginerisa (REF) imarisassaanut ilaavoq.

Pappialat (Kal. Nunaat)	Pappialat (NSW)	Anguniagaq	Suliat suliarinerannut agguaqatigiisillugu piffissaq

²⁸ <http://www.resourcesandenergy.nsw.gov.au/miners-and-explorers/applications-and-approvals/environmental-assessment>

²⁹ <http://www.resourcesandenergy.nsw.gov.au/miners-and-explorers/rules-and-forms/pgf/environmental-guidelines>

³⁰

http://www.resourcesandenergy.nsw.gov.au/data/assets/pdf_file/0010/565966/ESG2-Guideline-for-Preparing-a-Review-of-Environmental-Factors.pdf

			atugaq
Avatangiisinut sunniutaasussanik naliliineq (VVM)	Avatangiisinut sunniutaasussat misissorne-rat (REF)	90 %-ii ulluinnaat 30-t iluanni	94 %-ii ulluinnaat 30-t iluanni (2016)
Misissuinissamut akuersissut	Misissuinissamut akuersissut	90 %-ii ulluinnaat 45-t iluanni	92 %-ii ulluinnaat 45-t iluanni (2016)
	Naliliinermut atatillugu akuersissut	N/A	N/A
Piiaanissamut akuersissut	Aatsitassarsiornissamut akuersissut	N/A	N/A

Oqaatigineqassaaq, suliat suliarinerinut agguaqatigiissillugu piffissamik atuisarnerit qulaani allaqqasut, aallartittarmata oqartussaasut qinnuteqaammik tamakkiisumik tigusaqarneranniit, tamatumani ilanngullugit paasissutissat erseqqissaataasut pisariaqartut tamarmiusut.

Paasineqarpat qinnuteqaat amigaateqartoq, qinnuteqartoq ingerlaannaq kalerrineqassaaq, paasissutissallu erseqqissaataasut tamarmiusut, qinnuteqaatip suliarinissaanut pisariaqartut, nassiunnissaannut ullunik qulinik periarfissinneqassalluni.

Saniatigut New South Wales-imi suliat suliarinerinut piffissap atorneqartup aalajangiunniarnerani atorneqarput, aalajangersakkanik ”stop-the-clock”-nik taaneqartartut. Taamaalilluni pisuni aalajangersimasuni suliat suliarinerinut piffissap atorneqartup naatsorsomera unitsikkallarneqarsinnaavoq, qinnuteqaammut atatillugu sulii aalajangiisoqanngikkaluartorluunniit. Tamatumani ilaapput qinnuteqaammi kukkunerit, isumaqatigiinniartussaataanerit il.il.

6.2 South Australia, Australia

Naalagaaffiup ineriartortinneranut ministeeriaqarfimmi (*Department of State Development*) Aatsitassanut Immikkoortortaqrifiup (*Minerals Resources Division*) nittartakkaminni paasissutissat innersuuppai³¹, kiisalu nalunaarusiartik *Mineral Resources Regulation Report* 2015-imeersoq nassiullugu.³² Aatsitassanut Immikkoortotaqrifiup inatsit *Mining Act 1971* naapertorlugu ingerlatsinissaq aalajangersagaliornissarlu akisussaaffigai, misissuinissamillu akuersissutinik qinnuteqaatit nutaat aatsitassarsiornermillu ingerlatsinissamut akuersissutit suliarisarlugit.

³¹ <http://minerals.statedevelopment.sa.gov.au/>

³²

http://minerals.statedevelopment.sa.gov.au/mining/mining_regulation_in_south_australia/mineral_resources_regulation_reports

Naalagaaffittut (delstat) South Australia akuersissutinik pingasunik *Mining Act 1971*-imik tunngaveqartunik atuiffiuvoq: Aatsitassanut pisinnaatitaaffik, misissuinissamik akuersissut aamma aatsitassarsiornermik ingerlatsinissamut akuersissut.

Aatsitassarsiornermik ingerlatsinnaanermik akuersissutit imaluunniit nunaminertamiissinnaatitaanermut akuersissutit (*retention lease*) tunniuneqassappata piunnaavaq aatsitassanut pisinnaatitaaffeqarnissaq. Aatsitassanut pisinnaatitaaffik qaammatini aqqaneq marlunni atuuttarpoq, piginnittorlu kisermaassisinnaatittarlugu aatsitassanik pisinnaatitaaffimmut ilaasunik ujarlernissamut aamma pisinnaatitaaffiup tarmiusup ilaataluunniit iluani aatsitassarsiornermik ingerlatsinissamut.³³ Aatsitassanut pisinnaatitaaffimmut tunniussinissamut apeqqutaasarput aatsitassaq suna pineqarnerisq, qinnuteqaatip pitsaassusia pissutsillu allat. Aatsitassanut pisinnaatitaaffiit nalunaarutiginnissannut atatillugu suliat suliarinnissannut aalajangersimasunik piffissaliisoqarnikuunngilaq.

Misissuinnaanermik akuersissut tassaavoq South Australiamini aatsitassanik misissuinissamut pisinnaatitsissut pingarneq, piginnittussaataasumillu aatsitassanik tamanik aamma/imaluunniit opalinik (ujaraq pinneraasiassaq) misissuinissamut pisinnaatitsisoq, taamaallaalli aatsitassat sanaartornermi atorussianut atorveqartartut pinnagit. Misissuinissamik akuersissummut ilaangillat aatsitassarsiornermik ingerlatsinissamut akuersissutit pioreersut (aatsitassanut pisinnaatitaaffeqarnerit, nunaminertanut isersinnaanermut akuersissutit aamma aatsitassarsiornermik ingerlatsinissamik akuersissutit) imaluunniit immikkoortut allat, misissuilluni ingerlatsivigineqaaqusaanngitsut.³⁴ Misissuinissamik akuersissutinik qinnuteqaatit suliarineranni piffissamut atorveqartussamut naleqqiullugu anguniagaavoq qaammatit pingasut (ullut 90-it) iluanni naammassereertarnissaat.³⁵ Aatsitassanut Immikkoortartaqarfiup ilisimatitsissutigaa nalinginnaasoq qaammatit sisamaniit arfinillinnut missaasa atorveqartarnerat (ullut 122-183) – misissuinissamik qinnuteqaatip tiguneqarneraniit akuersissuteqartoqarneranut. Suliat suliarineranni piffissaq atorveqartartoq nikerarpoq, tamatumani apeqqutaalluni qinnuteqaat aamma nunaminertap qinnuteqaammi pineqartup qanoq annertutiginera.

Aatsitassanik misissuinissamut akuersissummik pigisaqartoq aammattaq inatsisit malillugit pisussaataavaq, avatangiiisut tunngasut, inuiaqatigiinnut

³³ Ilaatigut tak. imm. 2.1.1, qup. 7 uani: "*Guidelines for miners: mining approval processes in South Australia*", taanna uani aaneqarsinnaavoq: <https://sariqbasis.pir.sa.gov.au/WebtopEw/ws/samref/sarig1/image/DDD/MRGMG1.pdf>

³⁴ http://minerals.statedevelopment.sa.gov.au/exploration/exploration_licensing

³⁵ Tak. nalunaarusiami tabel 11, qup. 19 aamma qup. 41.

tungasut aningaasaqarnikkullu sunniutissanut tungasut naapertuuttut qulaajarnissaannut, aamma misissuilluni ingerlatsinerup aallartinninnerani akuersissutinik naapertuuttunik tamanik piniarnissaminut.^{36 37} Misissuinissamat akuersissummik pigisaqartup suliarissavai avatangiisit illersornissaannut pilerseqqinnissaannullu pilersaarutit (*program for environment protection and rehabilitation (PEPR)*), taakkualu misissuilluni ingerlatsinerup aallartinninnerani akuerineqaqqaassapput.³⁸ PEPR-mik akuersissutit suliarneranni anguniagaavoq ullut 25-85-it akornanni atorpeqartarnissaat – nunaminertaq pineqartoq apeqquataatillugu.³⁹ 2015-imi suliat suliarinerinut agguaqatigiissillugu ullut 23-80-it akornanni atorpeqarput, nunaminertaq pineqartoq apeqquataatillugu.⁴⁰

Inuiaqatigiinni piujuartitsinissamik naliliinerit ilaatigut aammattaaq PEPR-mik akuersissummut ilaapput. Saniatigut suli amerlanerusunik pisussaaffiliisoqarlunilu suliaasaqarsinnaavoq, akuersissut malillugu ingerlanniakkat, nunaminertani arlaatigut Australiami nunap inoqqaavinit pigineqartuni pissappata.⁴¹ Pissutsit tamakku ataani tabelimi immikkut ersersinneqanngillat.

South Australiami aatsitassarsiornermik ingerlatsinissamat akuerisaaqqaartoqartariaqarpoq, aatsitassanik tunissasiornerup aallartinninnerani. Aatsitassarsiornermik ingerlatsinissamat akuersissutip piginnittuusoq pisinnaatippaa kisermaassilluni aatsitassarsiornermik ingerlatsinissaanut aamma aatsitassanik, akuersissummi piumasaqaatit erseqqinnerusumik taaneqartut naapertorlugit, tuniniaanissaanut. South Australiami aatsitassarsiornermik ingerlatsinissamat akuersissutit assigiinngitsut marluupput: (1) *extractive mineral lease (EML)*-mik taaneqartartoq, tassaasorlu aatsitassat sanaartornermi atorpeqartartut amerlanersaanik piiaanissamat akuersissut, aamma (2) *mineral lease (ML)*-mik taaneqartartoq, tassaasorlu aatsitassanik allanik (erlinnartut kisiisa pinnagit) piiaanissamat akuersissut.⁴²

EML-imik akuersissutinut naleqqiullugu qinnuteqaatit suliarinerannut piffissatut atugassatut anguniagaavoq qaammatit arfinillit (ullut 183-it) iluanni

³⁶ Ilaatigut tak. *Minerals Regulatory Guidelines (MG8) on Preparation of a program for environment protection and rehabilitation (PEPR) for low impact mineral exploration in South Australia*, uani aaneqarsinnaasoq:

<https://sariqbasis.pir.sa.gov.au/WebtopEw/ws/samref/sarig1/image/DDD/MRGMG8.pdf>

³⁷ Ilaatigut tak. *Minerals Regulatory Guidelines (MG22) on Guidelines for conducting mineral exploration in South Australia*, uani aaneqarsinnaasoq:

<https://sariqbasis.pir.sa.gov.au/WebtopEw/ws/samref/sarig1/image/DDD/MRGMG22.pdf>

³⁸ http://minerals.statedevelopment.sa.gov.au/exploration/exploration_activities

³⁹ Tak. nalunaarusiami tabel 12, qup 19.

⁴⁰ Tak. nalunaarusiami tabel 12, qup. 19.

⁴¹ http://www.minerals.statedevelopment.sa.gov.au/land_access/native_title_and_aboriginal_land

⁴² http://minerals.statedevelopment.sa.gov.au/mining/licensing_and_reporting

suliat suliarineqartarnissaat. 2015-imi qinnuteqaatit naammassillugit suliarineqartut 14-iusut 56 %-iini anguniagaq tamanna anguneqarpoq. Suliat suliarinerinut agguaqatiissillugu ullut atorneqartut 175-iupput.⁴³ ML-mik qinnuteqaatit suliarinerinut anguniagaavoq aammattaaq qaammatit arfiniliussasut (ullut 183-it). 2015-imi qinnuteqaatit arfineq marluusut suliarineranni suliat naammassisat 60 %-iini anguniagaq anguneqarpoq. Suliat suliarinerannut agguaqatigiissillugu ullut atorneqartut 201-iupput.⁴⁴

Akuersissummik piginnittut aammattaaq avatangiisit illersornissaannut pilerseqqinnissaannullu pilersaarutit suliarisussaavaat (*program for environment protection and rehabilitation (PEPR)*), taakkualu aatsitssarsiornermik ingerlatsineq aallartinnginnerani akuerineqqaassapput.⁴⁵

EML-mik akuersissut naapertorlugu aatsitassanik pii-aanissamat qinnuteqaatit PEPR-mik akuersissutiginnissaannik suliaqarnermi anguniagaavoq qaammatit pingasut (ullut 92-it) iluanni suliat naammassereertarnissaat. 2015-imi qinnuteqaatit naammassillugit suliat 16-iusut 69 %-iini anguniagaq tamanna anguneqarpoq. Agguaqatigiissillugu ullut atorneqartut 93-iupput.⁴⁶ ML-mik akuersissutinut atatillugu PEPR-mik akuerisaanissamik qinnuteqaatit suliarineranni anguniagaavoq qaammatit pingasut (ullut 92-it) iluanni suliat suliarineqartarnissaat. 2015-imi qinnuteqaatit naammassillugit suliarineqartut 73 %-iini anguniagaq tamanna anguneqarpoq. Suliat suliarinerinut agguaqatigiissillugu ullut 63-it atorneqarput.⁴⁷

Pappialat (Grønland)	Pappialat (South Australia)	Anguniagaq	Suliat suliarinerannut agguaqatigiissillugu piffissaq atugaq
Misissueqqaarnisamat akuersissut	Aatsitassanut pisinnaatitaaffik	N/A	N/A
Misissuinissamat akuersissut	Misissuinissamat akuersissut	Ullut 90-it	Ullut 122-183

⁴³ Tak. nalunaarummi tabel 13, qup. 20.

⁴⁴ Tak. nalunaarummi tabel 13, qup. 20.

⁴⁵ Ilaatigut tak. immikkoortoq 2.2. 3, qup. 11 uani: "*Guidelines for miners: mining approval processes in South Australia*", taanna uani aaneqarsinnaavoq: <https://sarigbasis.pir.sa.gov.au/WebtopEw/ws/samref/sarig1/image/DDD/MRGMG1.pdf>

⁴⁶ Tak. nalunaarusiami tabel 13, qup. 20.

⁴⁷ Tak. nalunaarusiami tabel 13, qup. 20.

	- PEPR	Ullut 25-85 (nunaminertaq apeqqutaatil- lugu)	Ullut 24-80 (nunaminertaq apeqqutaatil- lugu)
Piianissamik aku- ersissut	Aatsitassarsiorner- mik ingerlatsinis- samut akuersissut		
	Aatsitassanik piiaanissamut aku- ersissut (EML)	Ullut 183-it (2015)	Ullut 175-it (2015)
	- PEPR	Ullut 92-it (2015)	Ullut 93-it (2015)
	Aatsitassanut aku- ersissut	Ullut 183-it (2015)	Ullut 201-it (2015)
	- PEPR	Ullut 92-it (2015)	Ullut 63-it (2015)

7. Sydafrika

Sydafrikami suliffissuaqarnermut, nukissatigut sillimmatit agguaannerannut nukissiornermullu ministeeriaqarfiup (*Department of Industry, Division of Resources and Energy*)⁴⁸ nittartakkaminni paasissutissat innersuuppai.

Sydafrikami oqartussaasunit misissueqqaarnermi misissuinermilu ingerlassat immikkoortinneqartanngillat.

Misissueqqaarnissamut pisinnaatitsissut (*prospecting right*) tassaavoq akuersissut ukiuni tallimani atuuttussatut tunniunneqartartoq, tamatumaniilu piginnittussaataaasoq pisinnaatitaasarpog nunaminertami annikinnerumi misissueqqissarnernik misissuinermillu ingerlataqarnissamut, aatsitassaqaarfiit imaluunniit aatsitassaqaarfiusinnaasutut ilimanartut paasiniaaffiginissaat siunertaralugu. Misissueqqaarnissamut akuersissutip tunniunnissaanut ilaatigut piimasaapput, allat aatsitassamut nunaminertamullu pineqartumut tunngatillugu misissueqqaarnissamut imaluunniit aatsitassarsiornermik ingerlatsinissamik pisinnaatillugit nalunaarfigineqarsimannginnissaat. Taamaammatt Sydafrikami misissueqqaarnissamut pisinnaatitaaneq Kalaallit Nunaanni misissuinnissamut akuersissummut ilaatigut assersuunneqarsinnaavoq.

Misissueqqaarnermik akuersissummik qinnuteqaatit elektroniskimik nalunaarsorneqassapput ilaatinneqassallunilu avatangiisinut tunngatillugu akuersissummik qinnuteqaat. Qinnuteqaat akuerineqarpat, qinnuteqartoq kaammatt-

⁴⁸ <http://www.gov.za/taxonomy/term/785>

torneqassaaq nunaminertamik piginnittuusumik (*landowner*), nunaminertamik ingerlatsisuusumik (*legal occupier*) aamma attupinneqartunik allanik tamanik isumaqatigiissuteqarniaqqullugu. Tamatuma kingorna qinnuteqartup isumaqatigiinniarnertit inernerit allakkatigut oqartussaasunut nassitissavai ullut 30-t iluanni. Piumasaqaatit tamarmik piviusunnngortinneqarsimappata, qinnuteqaat ministerimut suliarisassatut saqqummiunneqassaaq.⁴⁹

Qinnuteqartoq Sydafrikami aatsitassarsiornermik ingerlatsinissamik kissaa-teqaruni, qinnutigisinnaavai aatsitassarsiornermik ingerlatsinissamut akuersissut (*mining permit*) imaluunnit aatsitassarsiornermik ingerlatsinissamut pisinnaati-taaffik (*mining right*). Aatsitassarsiornermik ingerlatsinissamut akuersissut taamaallaat tunniunneqartarpoq, taamaallaat aatsitassaq pineqartoq annertuner-paaffiujuartumik ukiuni marlunni piiarneqarsinnaappat aamma nunaminertaq aatsitassarsiorfiusoq 1,5 hektarinik (ha) isorartunerunngippat. Aatsitassarsiornermik ingerlatsinissamut pisinnaatitaaffiup pisinnaatitaaffmmik pigisaqartoq sumiiffimmi erseqqinnerusumik aalajangersarneqartumi annerpaamik ukiuni 30-ni aatsitassanik piiaasinnaatittarpa.

Aatsitassarsiornermik ingerlatsiumalluni qinnuteqaat elektroniskimik nassiun-neqassaaq. Qinnuteqaat akuerineqarpat qinnuteqartoq kaammattorneqassaaq avatangiisinut tunngatillugu piareersimanissamut pilersaarummik tunniusseqqullugu (*environmental management plan*). Aammattaaq qinnuteqartoq kaammattorneqassaaq nunaminertamik piginnittumik (*landowner*), nunaminertamik ingerlatsisuusumik (*legal occupier*) kiisalu kikkunilluunnit attupinneqartussanik isumaqatigiissuteqarniaqqullugu, isumaqatigiissutillu inernerit allaganngorlugu nalunaarusiareqqullugu ullut 30-t iluanni. Piumasaqaatit tamarmik piviusunnngortinneqarpata, ministerip aatsitassarsiornermik ingerlatsinissamut akuersissut suliarissavaa.⁵⁰

Aatsitassarsiornermik ingerlatsinissamik pisinnaatitaaffeqarnissamik qin-nuteqaat elektroniskimik nassiunneqassaaq, avatangiisinut tunngatillugu akueri-neqarnissamik qinnuteqaat ilanngullugu. Qinnuteqaat akuerineqarpat, qin-nuteqartoq kaammattorneqassaaq ullut 180-it qaangiutsinnagit nunaminertamik piginnittumik (*landowner*), nunaminertamik ingerlatsisuusumik (*legal occupier*) kiisalu kikkunilluunnit attupinneqartussanik isumaqatigiissuteqarniaqqullugu.⁵¹

Nittartakkami takuneqarsinnaapput misissueqqaarnissamut pisinnaatitaanissa-mik, aatsitassarsiornermik ingertsinissamik aamma aatsitassarsiornermik inger-latsinissamut pisinnaatitaanissamik qinnuteqaatit suliarinerinut piffissap qanoq annertutigisup atorneqartarneranik paasissutissat.

⁴⁹ <http://www.gov.za/services/mining-and-water/apply-prospecting-right>

⁵⁰ <http://www.gov.za/services/mining-and-water/apply-mining-permit>

⁵¹ <http://www.gov.za/services/mining-and-water/apply-mining-right>

Misissueqqaarnissamut pisinnaatitaanissamik, aatsitassarsiornermik ingerlatsinissamik aamma aatsitassarsiornermik ingerlatsinissamut pisinnaatitaanissamik qinnuteqaatit tunniunneqarneriniit akuersissutip nalunaarutiginerat ataatsimut isigalugu piffissaq qanoq sivilutigit atorineqartarnersoq pillugu paasissutissanik ersittoqanngilaq. Aamma avatangiisinut tunngatillugu akuersissutit imaluunniit avatangiisinut tunngatillugu piareersimanissamut pilersaarutit suliarinerinut piffissaq atorineqartartoq pillugu paasissutissanik soqanngilaq.

Oqartussaasut ilisimatitsissutigaaq alloriarfinni pineqartuni tamani suliat suliarinissaannut piffissamik atuinissaq pillugu anguniagaqarlutik, kisiannili qinnuteqaatit suliniutillu ataasiakkaat assigiinngitsuusarmata, tamatumunnga atatilugu nalinginnaasumik piffissalorsuunissaq ajornakusoortoq. Assersuutigalugu avatangiisinut tunngatillugu akuerineqarnissamik qinnuteqaatit nassatarisarpaattaq ministeeriaqarfiit allat isumasiornissaat, soorlu imeqarnermut aamma peqqinnissamut tunngatillugu eqqiluisaarnermut ministeeriaqarfik (*Department of Water and Sanitation*), nunami tamarmi aamma/imaluunniit provinsimi avatangiisit pillugit oqartussat il.il. Aammattaaq pisariaqalersinnaasarpoq qinnuteqartup pilersaarutit siunnersuummi apeqqutit assigiinngitsut pillugit akuersisoqannginnerani isummeqqunissaa. Tamakku tamarmik akuersissummik inaarutaasumik tunniussisoqarnissaata tungaanut piffissamut atorineqartumut sunniuteqartarput.

Taamaalilluta ataani tabelimi taamaallaat ilannguppagut, misissueqqaarnissamut akuersissutinik, aatsitassarsiornermik ingerlatsinissamut akuersissutinik aamma aatsitassarsiornermik ingerlatsinermik pisinnaatitaanissamut qinnuteqaatit aalarnisaataasumik suliarineranni piffissaq atorineqartartoq pillugu paasissutissat.

Pappialat (Kal. Nunaat)	Pappialat (Sydafrika)	Qin- nuteqaatip aallarnisaa- taasumik suliarinera	Suliamik suli- aqarnermut ag- guaqatigiissil- lugu piffissaq atorneqar- tartoq
Misissueqqaarnissamut akuersissutit	<i>Tak. misissueqqaar- nissamut pisin- naatitaaffik</i>		
Misissuinissamut akuer- sissutit	Misissueqqaarnis- samut pisinnaati- taaffik		
	- Qinnuteqaatip iti- gartinnerani	Ingerlaannaq	
	- Qinnuteqaatip akuerinerani	Ullut 14-it ilu- anni	
Piaanissamik akuersissut	Aatsitassarsiorner- mik ingerlatsinissa- mut akuersissut		
	- Qinnuteqaatip akuerinerani	Ingerlaannaq	
	Aatsitassarsuornis- samut pisinnaati- taaffik		
	- Qinnuteqaatip iti- gartinnerani	Ullut 14-it ilu- anni	
	- Qinnuteqaatip akuerinerani	Ullut 14-it ilu- anni	
	- Pisinnaatitaaffiup itigartinnerani	Ullut 30-t ilu- anni	

7.1 Oqartussaaffeqarfinni allani oqartussat

Immikkoortoq 2-mi eqqaaneqartutut oqartussaasut aatsitassarsiornermi akuersissutinik tunniussisartut attavigivagut nunani, provinsini naalagaaffinnilu ukunani: Canadami Ontario aamma North West Territories, Australiamik Queensland, Brasilia aamma Kina. Nalunaarusiap matuma inaarsarnerani taakkunanga paasissutissanik tigusaqanngilagut.

7.2 Takussutissiaq

Ataani skemami takutinneqarpoq pappialat uppersaatit pineqartut suliarineranni oqartussaaffeqarfinni taaneqartuni piffissaq atorneqartartoq. Suliat suliarineranni piffissaq atorneqartartoq ullunngorlugu takutinneqarpoq.

Oqartussaaffeqarfinni ataasiakkaani pappialat pineqartut aamma suliat suliarineranni piffissaq atorneqartartoq pillugu paasissutissat annertunerusut immikkuualunnerusullu immikkoortuni 4.2-7 takuneqarsinnaapput.

	Misissueqqaar nissamut akuersissut	Misissuinissa mik akuersissut	Piiaanissa mik akuersissut
Kalaallit Nunaat	81	89	419
Sverige	N/A	79	526
Norge	5-10	30	180
Finland	N/A	180-720+	180-720
British Columbia (CA)*			
USA		15-270	90-730
NSW (AU)*			
Sydaustrialie n (AU)	N/A	122-183	175 (EML) 201 (ML)
Sydafrika*			

* Oqartussaaffeqarfiit taakku taamaallaat suliat suliarineranni piffissamik atuinissatut anguniagaasut imaluunniit aallarnisaataasumik naliliinerup suliarinerani piffissaq atorneqartartoq nalunaarutigaa. Paasissutissat annertunerusunut qulaani immikkoortuni taakkununga attuumasuni takuneqarsinnaapput.

7.3 Inaarutaasumik oqaaseqaatit

Qulaani eqqaaneqartut misissuinerup, nalunaarusiami matumani allaasereqartup, siunertaraa aatsitassarsiorniarnermi akuersissutinik qinnuteqaatit pappialallu uppersaatit taakkununga attuumassuteqartut oqartussaaffeqarfinni

assigiinngitsuni suliarineqarneranni, piffissaq agguaqatigiissitsilluni atorneqartartoq pillugu paasissutissanik pissarsinissaq.

Nalunaarusiami matumani inerniliussat, Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorniarnermi akuersissutinik qinnuteqaatit pappialallu uppersaatit tamatumunnga atuumassuteqartut suliarineranni, agguaqatigiissitsilluni piffissap atorneqartartup nalilersornerani tunngavissat ilaattut atorneqarsinnaapput.

Misissuinerup siunertaraa oqartussaaffeqarfinni assigiinngitsuni akuersissutit assigiinngitsut suliarineqarneranni piffissamik atuisarnerit qulaajarnissaat. Taamaattoq qulaani eqqaaneqartutut sanilliusiniarnermi pissutsit arlaqartut eqqumaffiginissaat naapertuuttuvoq, piffissamik atuisarnerit imminnut assersuunnissaat ajornakusoortissinnaammassuk, tamannalu saaffiginnissutitut qisuariartut akissutaasa atuarnaranni ilanngullugu eqqarsaatigisariaqarpoq.

Assersuutigalugu oqartussaaffeqarfinni assigiinngitsuni periutsit pappialallu uppersaatissat assigiinngitsut atorneqartarput, assersuutigalugu akuersissutit, akuersinerit aamma pisinnaatitaaffiliinerit, aamma aatsitassarsiorniermi ingerlatsinerit (misissueqqaarnermik, misissuinermik piiaanermillu ingerlatsinerit) tamatigit assigiimmik immikkoortitertanngilaat. Aamma oqartussaaffeqarfiit ilaasa VVM-mik, VSB-mik imaluunniit IBA-mik nalunaarusiornissat pi-umasaqaatigisanngilaat.

Tamanna tunuliaqutaralugu naapertuunneruvoq, Kalaallit Nunaanni suliat suliarineritut piffissaq atorneqartartoq, oqartussaaffeqarfinni Kalaallit Nunaannut assingusunerusunik periuseqartuni, assingusunik pappialanik uppersaatissanik pi-umasaqarfiusuni eqqartuussiveqarnikkullu Kalaallit Nunaannut assingusunik atugaqarfiusuni suliat suliarineranni piffissamik atuisarneq assersuutissallugu.

Oqartussaaffeqarfiit assigiinngitsut imminnut assersuutissagaanni pisariaqarpoq suleriaatsit assigiinngitsut aamma suliat suliarineranni piffissamik atuinerup qanoq naatsorsorneqartarnerata sukumiisumik ilisimanissaat.

Tamakku saniatigut suliat suliarineranni piffissamik atuisarnerup nalilersornerani ajornartorsiutaavoq, pappialat uppersaatit ataasiakkaat suliarinerannut piffissamik atuineq suliniutip annertussussaa apeqqutaatillugu nikerarsinnaammat. Tamanna tunuliaqutaralugu oqartussaaffeqarfiit ilaannut ajornarsimavoq, suliat suliarineritut piffissamik atuisarnerup eqqoqqissaartumik nalunaarutiginnissaa, taamalu pisoqartillugu oqartussat qinnuiginikuuagut piffissamik atuisarneq sapinngisamik pitsaanerpaamik nalilerniaqqullugu imaluunniit eqqoriaqqullugu.

Kiisalu oqartussaaffeqarfinni assigiinngitsuni suliat suliarinerinut piffissamik atuisarnerup nalilerniarnerani aporfiusimavoq, oqartussaasunit attavigisatsinnit tamanit akissutisinninnerput. Taamaalilluni sanilliussinissamut sinaakktugisat tamanna pissutigalugu killilerneqarput.

Qulaani pineqartut tunngavigalugit pingaarnertigut nalilerparput. Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorniarnermi akuersissutinik qinnuteqaatit suliarineranni piffissamik atuisarneq tamanik agguaqatigiissitsinermit allaanerussuteqaganngitsaq. Qulaani pineqartoq tassaavoq misissuinissamik akuersissutinut aamma piiaanissamik akuersissutinut atatillugu uagut pingaarnertigut naliliinerput.

Taamaattoq misissueqqaarnissamut akuerineqarnissamik qinnuteqaatit suliarineranni piffissamik atuisarnerit assersuunnissaat immikkut ajornakusoortuuvoq, tassami misissueqqaarnissamut akuersissutit oqartussaaffeqarfinni amerlasuuni immikkoortinneqartanngimmata.

København, 2. oktober 2017

Per Vestergaard Pedersen